

Sammanfattning

Sivdnidit är en religiös praxis. *Sivdnidit* är ett nordsamiskt verb som kan översättas både med *att skapa* och med *att (väl)signa*. Denna praxis återfinns över hela Sápmi, och utförs i många olika situationer. *Sivdnidit* är inte knuten till kön, ålder eller specifika egenskaper hos den som utför utan är öppen för alla. Oftast utförs denna praxis genom att en tyst tänker eller uttalar några ord. Ibland ingår också små ritualer, som att korsa sig själv, eller någon/något, eller andra handlingar i samband med de ord utövaren tänker eller uttalar. *Sivdnidit* är en praxis som hör till vardagen. Den kan vara ett sätt att be aftonbön, bön före och efter maten, när man ska ge sig ut på resa eller i kommunikation med landskapet och dess skapelser. Ofta är *sivdnidit* knutet till treenigheten eller den kristna Guden men inte alltid. *Sivdnidit* är ett sätt att praktisera ödmjukhet och tacksamhet, samtidigt som man påminner sig själv om eget ansvar och ett liv i fördragsamhet med andra.

För att analysera denna praxis och studera kontexten till *sivdnidit* har textmaterial producerat under det senaste århundradet i Sápmi använts. En del av texterna har aldrig tidigare studerats i forskningssammanhang.

Čoahkkáigeassu

Sivdnidit lea vuoiŋŋalaš vierru. Sátni *sivdnidit* sisttisdoallá mearkkašumiid mat leat nuppi dáfus sánis *sárrat* ja nuppi dáfus sánis *buessivdnidit*. Dát vierru gávdno miehtá Sámi ja doalahuvvo ollu iešguđetlágán dilálašvuodain. Dan sáhtta juohkehaš dahkat, dat ii lea čadnon dasa leat go dievdo- vai nissonolmmoš, ii ahká, iige dasa ahte galget leat sierralágán attáldagat. Dávjjimusat dahkko dainna lágiin ahte cealká dahje dušše jurddaša sániid. Muhtomin sáhttet dasa gullat smávit meanut, nugo ahte russe iežas dahje muhtuma/juoidá, dahje eará dagut mat gullet daidda sániide maid jurddaša dahje cealká.

Sivdnideapmi lea dahku mii gullá árgabeaivái. Sáhtta leat vuohki rohkadallat eahkedis, ovdal ja manjel borramuša, go vuolgá mátkkoštit dahje go áiggošii soabadit eatnamiiguin ja dohko gulli sivdnádusaiguin. Dávjá gullá dasa golmmaoktalašvuolta ja risttalaš lpmil, muhto ii álot. *Sivdnidit* lea vuohki atnit vuollegašvuoda ja giitevašvuoda seammás go muittus atná iežas ovddasvástádusa ja soabalaš eallima earáiguin.

Analyseret sivdnidanvugiid ja guorahallat sivdnideami jurddavugiid, lean veahkkin geavahan teavsttaid mat leat čállon Sámis maŋemus čuohtejagi. Oassi dáin teavsttain eai leat ovdal guorahallojuvvon dutkamiid olis.

Summary

Sivdnidit is a religious practice. *Sivdnidit* is a Northern Sámi word which could be translated both as *to create* and *to bless*. This practice is found all over Sápmi, and it is practiced in different situations. *Sivdnidit* is not connected to gender, age or specific capabilities of a person - it is open to anyone. Usually it is performed by thinking or saying some words out loud. Sometimes it is associated with small rituals like crossing oneself, or someone/something, or other small acts in connection to the words thought or said.

Sivdnidit is part of everyday life. It can be a way to say one's prayers in the evening, before or after a meal, when going travelling or in communication with the landscape and other beings. *Sivdnidit* is often related to the Holy trinity or to the Christian God, but not always. *Sivdnidit* is a way to practice humbleness and gratefulness while at the same time reminding oneself of one's own responsibilities and getting along with others in life.

To analyse this practice and study the context to *sivdnidit* texts produced in the Sámi society over the last century has been used. Part of the material has never before been used in research.